

‘Nederlandse bedrijven kunnen in Suriname goede zaken doen’

Buitenlandse investeerders moeten na vertrek Bouterse de Surinaamse economie weer uit het slop trekken, zegt minister Albert Ramdin.

Bas Knoop
Den Haag

Uitzichtloos wil Albert Ramdin de situatie niet noemen. ‘In een *failed state* is de situatie uitzichtloos, en dat is in Suriname niet zo’, zegt de nieuwe minister van buitenlandse zaken en internationale samenwerking met een knipoog naar de omstrede uitspraken van zijn Nederlandse collega Stef Blok. Die omschreef het Zuid-Amerikaanse land twee jaar geleden op een besloten bijeenkomst als een mislukte staat.

Maar bezorgd is de 62-jarige Ramdin wel over de economische gezondheid van zijn land. ‘Als Suriname een bedrijf was, was het al drie keer failliet verklaard’, zegt hij in een gesprek op de Surinaamse ambassade in Den Haag.

Ramdin was deze week de eerste Surinaamse regeringsvertegenwoordiger in tien jaar tijd die de oud-kolonisator bezocht. Nederland en Suriname zetten een eerste stap op weg naar herstel van de diplomatieke en handelsbetrekkingen, die na de aanstelling van de veroordeelde drugs crimineel Desi Bouterse als president in 2010 ernstig verstoord raakten.

Na een decennium kwam er in mei een einde aan het tijdperk-Bouterse, die Suriname berooid achterliet. Oppositiepartij VHP, de partij van Ramdin, won met overmacht de parlementsverkiezingen en degradeerde de NDP van de veroordeelde voormalige militaire dictator tot de oppositiebanken. Half juli trad de nieuwe regering aan van VHP-president Chandrikapersad (‘Chan’) Santokhi.

Om de economie uit het slop te trekken, wil Suriname zo snel mogelijk buitenlandse investeerders aantrekken. En daarvoor kijkt de regering Santokhi nadrukkelijk naar Nederland en de Europese Unie. ‘Voor Nederlandse bedrijven kan Suriname de toegangspoort zijn tot Latijns- en Zuid-Amerika’, zegt Ramdin, die in Amsterdam sociale geografie studeerde.

De start van de nieuwe regering verliep allesbehalve vlekkeloos. Nog altijd is de invloed van Bouterse op het landsbestuur voelbaar, stelt Ramdin. Op de eerste werkdag wachtte de kersverse ministersploeg een onaangename verrassing: op de meeste ministeries waren computers verdwenen, veel documenten bleken onvindbaar. Ook nam Bouterse vlak voor zijn aftreden nog duizenden nieuwe ambtenaren aan en traketeerde hij honderden ambtenaren op een forse loonsverhoging. ‘Dit verwacht je niet in een normaal transitieproces’, blijft Ramdin diplomatiek.

En dat terwijl de Surinaamse econo-

‘Een ‘failed state’? Nee, in zo’n staat is de situatie uitzichtloos, en dat is in Suriname niet zo’

‘Door politieke keuzes van de vorige regering is China nu onze grootste donor, maar de olie is van ons’

mie toch al piept en kraakt. De erfenis van Bouterse bestaat uit een staatsschuld van \$2,7 mrd (75% van het bbp), een hoge werkloosheid, een inflatie die in één jaar met 38,3% steeg en omvangrijke schulden bij buitenlandse crediteuren, vooral bij China. Bovendien is er veel corruptie. Op de corruptielijst van 180 landen van Transparency International staat Suriname op plek 70.

Binnen enkele maanden moeten er plannen liggen die de inkomsten van Suriname vergroten. Zo wil de regering snijden in de omvangrijke overheidssubsidies op energie, de belastingen verhogen voor kapitaalkrachtige burgers en er komt een tijdelijke solidariteitsheffing voor politici en bedrijven. Een belangrijke rol in het vergroten van de verdiencapaciteit van de voormalige Nederlandse kolonie is het aantrekken van buitenlandse investeerders.

Daarbij richt Suriname zijn blik vooral op het Westen. Via Nederland hoopt Suriname betere toegang te krijgen tot de Europese markt. ‘Alles draait om vertrouwen. De signalen zijn goed. Al meer dan honderd investeerders van over de hele wereld hebben hun interesse getoond.’ Namen wil hij niet noemen.

Deze week kondigde de Nederlandse minister Sigrid Kaag van Buitenlandse Handel een digitale handelsmissie aan naar Suriname. Ramdin ziet volop kansen voor Nederlandse bedrijven, vooral in de land- en tuinbouw en de olie- en gasector. Na lang zoeken werden er dit jaar grote olievelden voor de kust van Suriname ontdekt. ‘Dat betekent dat de komende vijf jaar enorme voorinvesteringen moeten worden gedaan’, stelt Ramdin. ‘Denk aan de bouw van bruggen, baggeroperaties en de aanleg van een diepzeehaven. Nederlandse bedrijven bezitten veel specialistische kennis op dit gebied. Als zij willen, kunnen zij in dit gebied goede zaken doen.’

De nieuwe Surinaamse regering kiest duidelijk voor een Europa-vriendelijke koers, in tegenstelling tot het vorige regime. Bouterse liet de EU links liggen en haalde vooral de banden aan met China, dat geen lastige vragen stelde over de oordelingen van Bouterse voor drugshan-

Albert Ramdin, de nieuwe minister van buitenlandse zaken van Suriname

FOTO: KIKI GROOT VOOR HET FD

del en zijn betrokkenheid bij de Decembermoorden in 1982.

Peking leende de afgelopen jaren honderden miljoenen aan Paramaribo. In ruil daarvoor mochten Chinese bedrijven onder andere wegen aanleggen, de nationale luchthaven verbouwen en het land voorzien van breedband internet. Uit de financiële nota van 2020 blijkt dat de totale schuld van Suriname aan China in juni 2019 ruim \$447 mln bedroeg. Hiervan stond \$390,8 mln uit bij de Chinese overheid en \$57,1 mln bij de bank ICBC. Met een aandeel van 86% in de totale uitstaande bilaterale schuld is China de grootste buitenlandse crediteur van Suriname.

Is de afhankelijkheid van China niet te groot? Het doembeeld is Sri Lanka. Dat land kon zijn schulden aan China niet terugbetalen en verloor zo de zeggenschap over een met geleend Chinees geld aangelegde haven.

Ramdin houdt zich op de vlakte als het gaat over de toekomstige relatie met China, al laat hij doorschemeren dat hij de afhankelijkheid van Peking wil verkleinen. ‘Door politieke keuzes van de vorige regering is China nu onze grootste donor. Wij zullen de relatie met China continueren, maar het zal geen eenzijdige relatie zijn. Door het opbouwen van een breed netwerk aan internationale relaties voorkomen we dat we te afhankelijk worden van één land.’

Ook wil de Surinaamse regering in overleg met China over herstructurering van de schulden. Bang dat Suriname hetzelfde lot treft als Sri Lanka en de zeggenschap verliest over infrastructuur of grondstoffen, is Ramdin niet. ‘Onze relatie met China heeft een ander karakter’, waarmee hij doelt op de historische band tussen Suriname en China. Die gaat zo’n 160 jaar terug, toen de eerste Chinese arbeidsmigranten arriveerden in Suriname.

Ramdin ontkent dat China bij wanbetaling aanspraak kan maken op de oliereserves van Suriname. ‘Die olie is van ons.’ Tot drie keer toe werd er dit jaar voor de kust van Suriname olie gevonden. Een opsteker voor het land dat gebukt gaat onder economische malaise. Het Amerikaanse Apache en het Franse Total exploiteren de velden. Suriname verdient aan belastingen en royalty’s die beide oliemaatschappijen moeten afdragen. Daarnaast kan de overheid voor \$800 mln voor 20% eigenaar worden van de geproduceerde olie.

Toch zie je in de ogen van Ramdin geen dollartekens. Het verleden van Suriname stemt niet positief. Het land was altijd al rijk aan grondstoffen, zoals bauxiet en goud. Maar door wanbeleid en corruptie profiteerde de Surinaamse bevolking daar nauwelijks van. Als het aan de nieuwe regering ligt, gaan de opbrengsten van de oliewinning in een speciale spaarpot, naar Noors model. ‘Natuurlijke hulpbronnen zijn eigendom van het volk, niet van de regering. Daar moet je heel voorzichtig mee omgaan. Dit geld is voor toekomstige generaties.’